

ועדה מיוחדת לפי סעיף 56(ב) לפקודת הרוקחים (נוסח חדש) התשמ"א-1981

לכבוד

שר הבריאות

כבוד השר

דין וחשבון לפי סעיף 56 (ב) (3) לפקודת הרוקחים (נוסח חדש)
התשמ"א-1981

בעניין:

ד"ר בועז לב, המשנה למנכ"ל משרד הבריאות באמצעות ב"כ עו"ד יונתן ברג
מלשכת היועצת המשפטית, משרד התובע הראשי, משרד הבריאות ירושלים.

הקובל

נגד

מר האיל חמדאן רוקח מורשה, בעל רישיון

הנקבל

1. הקובלנה-

ביום 2.4.2014 הגיש ד"ר בועז לב המשנה למנכ"ל של משרד הבריאות, קובלנה מתוקנת נגד הנקבל (להלן הקובלנה) אשר על פיה הנקבל גילה התנהגות שאינה הולמת רוקח מורשה, גילה אי יכולת או רשלנות גסה במילוי תפקידו והתמיד להפר את הוראות הפקודה והתקנות בהתאם לסעיפים 56(א)(1), (א)(3) ו (א)(4) לפקודת הרוקחים (נוסח חדש), התשמ"א 1981 (להלן: "הפקודה"). וסעיף 14(ב) לתקנות הסמים המסוכנים, התש"מ-1979. וסעיף 19(ד) לתקנות הרוקחים (תנאי פתיחה וניהול של בית מרקחת), התשמ"ב-1982.

2. הוועדה

שר הבריאות מינה את החתומים מטה להיות וועדה שתדון בקובלנה (להלן: "הוועדה"). הוועדה התכנסה לדון בקובלנה וקיימה שתי ישיבות בנוכחות בכל הצדדים.

3. ההליך לפני הוועדה

בהכרעת הדין מיום 17.5.2016 החליטה הוועדה כדלקמן :

לעניין תרופת בונדורמין

הוועדה זיכתה מחמת הספק את הנקבל לעניין הנפקת 12 אריזות ללא מרשם, והרשיעה אותו לפי סע' 56(א)(1) ו- (א)(3) ברישא של הסע' - "אי יכולת במילוי תפקידו", "לפקודה"

לעניין תרופת הידרואגיסטן

הוועדה הרשיעה את הנקבל לפי סע' 56(א)(1) ו- (א)(3) בסיפא של הסע' - "ברשלנות גסה במילוי תפקידו", על כך שניפק תרופות ללא מרשם, "לפקודה". ובסע' 14(ב) לתקנות הסמים המסוכנים.

לעניין תרופת דיזותיאזיד

הוועדה הרשיעה את הנקבל לפי סע' 56(א)(1) ו- (א)(3) בסיפא של הסע' - "ברשלנות גסה במילוי תפקידו", על כך שניפק תרופה ללא מרשם, ולפי סע' 56(א)(4) "לפקודה", ולפי סע' 14(ב) לתקנות הסמים המסוכנים.

בישיבת הוועדה ביום 30.6.2016 טענו הצדדים לעניין אמצעי המשמעת :

טיעוני בכל הקובל

בכל הקובל הפנה את הוועדה לפסה"ד ע"א 50/91 דר' סבין נ. שר הבריאות. שם קבע ביהמ"ש העליון שעל הוועדה לשקול את חומרת הסכנה הנשקפת לציבור ממעשיו של הרופא. הגנה על אינטרס הציבור. שמירה על כבוד המקצוע ועל אימון הציבור במקצוע. על הצורך בענשה מרתיעה, והעברת מסר ברור לציבור הרוקחים.

הנפקת תרופות ללא מרשם רופא הוא מעשה חמור. רוקח אינו "בסטר בשוק", הוא לא מוכר רגיל. יש לו שיקול דעת וידע. הוא חייב לקבל מרשם, ולבדוק אותו. הוא בעצם הממשק בין הרופא לבין החולה. הוא לא מילא את תפקידו באחריות. בכל הקובל הפנה את הוועדה לפסה"ד ע"א 10979/04 דר' ליביו ליאור נ. שר הבריאות. שם נקבע כי השיקול המרכזי שעל הגורם המחליט לשוות לנגד עיניו הוא אינטרס הציבור ואילו השיקולים האישיים של הנקבל הם משניים בלבד שיש לשקלם אם בכלל. הדרך היחידה למנוע התנהגות כמו זו שגילה הנקבל, היא בעצם יצירת הרתעה אפקטיבית בקרב ציבור הרוקחים. אין ספק שהנקבל פגע בתדמית הראויה של המקצוע, ובאימון הציבור במערכת.

בכל הקובל מבקש להתלות את רישיונו של הנקבל לתקופה של לפחות שמונה חודשים.

טיעוני בכל הנקבל:

כישלוננו של הנקבל, הוא כישלון חד פעמי, וזה קרה על רקע ספציפי ונקודתי. כרוקח אחראי, למעלה מעשר שנים, לא עבר אף פעם עבירה מכל סוג או מין, לא גרם כל נזק לאף מטופל. זה מקרה ראשון שבו הוגשה קובלנה נגד הנקבל.

בכל הנקבל מפנה את הוועדה ל-ע"א 15879/06/13 אריה רז מזרחי נ. דר' בועז לב, וזאת לעניין הקלה בעונש בהיעדר הרשעות קודמות. המקרה שלפנינו הוא חריג ורחוק מלשקף את התנהגותו של הנקבל, בעל עשר שנות ותק במקצוע ללא דופי. חלפו שלוש שנים מאז קרות האירוע. מעמדו הורד, על פי החלטת משרד הבריאות, מרוקח אחראי לרוקח מן המניין, לתקופה של שנתיים, שמשמעותו סנקציה ככלית קשה מאוד, ששכן הוא נאלץ בתקופה זו להעסיק רוקח אחראי, שעלותו הייתה 320.000 שח. דבר זה גרם לו מצוקה ככלית קשה ביותר. אני סבור כי די בעונש של שלילת האחריות כדי להגשים את מטרות הענישה המשמעתית, לרבות ההשפעה הרתעתית והשמירה על אימון במקצוע הרוקחות. אף פעם לא הייתה לו כוונה לפגוע במקצוע, להתעשר חלילה שלא כדין, על חשבון ניפוק תרופות ללא מרשם, ואין כוונה לפגוע באף אחד מהלקוחות. מציין את זיכוי הוועדה מחמת הספק לעניין הנפקת 12 אריזות בונדורמין ללא מרשם.

לדעתי מדובר בליקוי סביר, שנעשה כולו בתום לב מוחלט, ללא כוונה להזיק, הן למקצוע והן למטופלים או לאף אחד. העבירות שיוחסו לנקבל, אינן עבירות שמצדיקות קווי ענישה קיצוניים, אלא בעונש מידתי שאמור להגשים את המטרה באמצעי פחות פוגעני. יש לבחון קיומו של יחס סביר בין הפגיעה בחופש העיסוק לבין התועלת לציבור, הצומחת כתוצאה מהפגיעה. הנקבל נשוי, אב לשני ילדים ומפרנס יחיד.

בכל הנקבל מבקש להקל בעונשו של הנקבל ולהטיל עליו אמצעי משמעת של התראה או נזיפה.

דברי הנקבל:

אני בן-אדם. אני בחיים לא היה לי שום תלונה, לא במישור הפלילי ולא במישור האזרחי. מפרנס של משפחתי ושל הורי הזקנים.

דיון והמלצה:

הוועדה הרשיעה את הנקבל כדלקמן: בשלוש עבירות לפי סע' 56(א)(1) "לפקודה" – נהג בדרך שאינה הולמת את המקצוע. בעבירה אחת לפי סע' 56(א)(3) רישא "לפקודה" – גילה אי יכולת במילוי תפקידו. בשתי עבירות לפי סע' 56(א)(3) סיפא "לפקודה" – גילה רשלנות גסה במילוי תפקידו. בעבירה אחת לפי סע' 56(א)(4) "לפקודה" – התמיד להפר הוראות פקודה זו. בשתי עבירות לפי סע' 14(ב) "לתקנות הסמים המסוכנים" – לא יספק רוקח מורשה סם מסוכן לאדם... וגו'. זיכוי, מחמת הספק, בעבירה אחת לפי סע' 14(ב) "לתקנות הסמים המסוכנים".

הוועדה רואה בחומרה רבה את הרשעתו של הנקבל בריבוי העבירות כאמור לעיל. בהתנהלותו, כפי שעולה ממצאי הביקורת, בדרך שאינה הולמת את מקצוע הרוקחות, בה גילה אי יכולת ורשלנות גסה במילוי תפקידו בניהול בית המרקחת, בניהול רישום מלאי תרופות, בהנפקת מרשמים ללא תיעוד, ובהתמדה בהפרת הוראות "הפקודה".

הוועדה רואה בחומרה יתרה את הרשעתו בהספקת סמים מסוכנים ללא מרשם. התנהגותו ומעשיו מצביעים על חוסר שיקול דעת ורשלנות חמורה.

לעניין אמצעי המשמעת:

ב - ע"א 10979/04 דר' ליביו נ. שר הבריאות אומרת כבוד השופטת א. חיות כדלקמן:

"השיקול המרכזי בהליכים משמעתיים הינו השיקול של הגנה על האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו וכבודו של מקצוע הרפואה ועל אימון הציבור ברופאים. לפיכך נפסק כי בהליכים ממין זה השיקול המרכזי שעל הגורם המחליט לשוות לנגד עיניו הוא אינטרס הציבור, ואילו השיקולים הספציפיים הנוגעים לעבריו המשמעת העומד בפניו הם עניין משני שיש לשקלו אם בכלל".

ב – ע"א 50/91 דר' אדגר סיבין נ. שר הבריאות אומר כבוד הנשיא שמגר בעניין השיקולים הרלוונטיים בקביעת העונש המשמעת, כדלקמן:

"...את חומרת הסכנה הנשקפת לציבור מהישנות מעשיו של הרופא, אך גם ערכים, צרכים ואינטרסים לגיטימיים אחרים עליהם באה הענישה המשמעתית להגן. בין אילו ניתן למנות את האינטרסים בהרתעה כללית, ואת הצורך בשמירה על כבוד המקצוע, ואת אימון הציבור במקצוע" וגו'.

החלטת ועדה בעניינו של דר' בארי רביב מ – 28.4.2013, הנפקת תרופות ללא מרשם, נפסק שם - התלייה לתקופה של ארבעה חודשים.

הוועדה שקלה לחומרה מחד, את הרשעתו של הנקבל בעבירות, כאמור לעיל. את הצורך בהגנה על שלום הציבור, את האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו וכבודו של מקצוע הרוקחות, ועל אימון הציבור ברוקחים, את הצורך בהטלת עונשים מרתיעים והעברת מסר ברור לציבור זה בדבר איסור הנפקת תרופות ללא מרשם. מאידך שקלה הוועדה לקולה, את זיכוי מעבירה אחת, את כמות התרופות הקטנה שהנפיק ללא מרשם, את הורדת מעמדו מרוקח אחראי לרוקח לתקופה של שנתיים והעלות הכלכלית שנגרמה לו בשל כך, את ותק מקצועו מעל עשר שנים ללא עבר פלילי או משמעותי, ואת חלוף הזמן מאז קרות האירוע, מעל שלוש שנים.

לאור האמור ובמכלול השיקולים, הוועדה ממליצה בפני כבוד השר להתלות את רישיונו של הנקבל לתקופה של ארבעה חודשים.

.....
מגר' ישראל פיטוסי, יו"ר	מגר' ג'וני נלסון, חבר	יגאל חיות, עו"ד
		נציג היועמ"ש לממשלה

14.9.2016